

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 56. Dissida Erasmus inter & Eppendorsum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](#)

Sæcul. XVI. congregari præcepit, ac paulo post i-
A.C. 1528. psus eo advenit, simulque sententiam
 promulgavit, qua omnia Duglassi bona
 Regis ærario addicebantur. Re com-
 perta Henricus VIII. Angliæ Rex ad
 Scotiæ Regem suos decernebat Lega-
 tos, qui pacem inter dissidentes con-
 ciliarent; ast illi haud amplius quam
 quinquennales impetrabant inducias,
 quæ etiam Bervici utrinque initæ, ac
 die decima quarta Decembris Anno
 Domini millesimo quingentesimo vige-
 simo octavo firmatæ fuerunt. Præter
 hæc pacta specialis fanciebatur articu-
 lus, quo Duglassenses in Angliam venire,
 permittebantur, ea tamen lege, ut urbes,
 quas in Scotia adhuc possidebant, eo-
 rum Regi redderent; si vero ad Regnum
 reverterentur, ac ibidem tumultus fu-
 scitarent, Henricus hæc damna, perin-
 de acsi a propriis ejus subditis fuissent
 illata, reparare teneretur.

§. LVI.

*Dissidia Erasmus inter & Eppen-
dorffum.*

Erasm. epist. Ad hæc usque tempora celebris Eras-
53. lib. 30. mus hoc fatum tulit, ut non minus
pag. 19. 40. omnibus, quibus ejus merita plene e-
epist. 46. lib. rant cognita admirationi effet, quam
30. pag. 1633 cavillationibus exponeretur illorum,
 quibus

quibus vel ejus excellentia, vel sentien- Sæc. XVI.
di libertas dispicebat. Hanc ob rem A.C 1528.
inter ipsum & Eppendorfium recens
exoriebatur controversia. Is erat qui-
dam Germaniæ Nobilis, cuius nomen
forte literato Orbi haud cognitum fuis-
set, nisi per controversiam cum Eras-
mo agitatam inclaruisset: erat autem
hæc contentionis occasio. Anno post
Christum natum millesimo quingentesi-
mo vigesimo quarto Udalricus Hutte-
nus inter Poetas longe mordacissimus,
ac nonnisi acerbis facetiis suis clarus
Basileam venit; cum ergo non modo
adversa valetudine sed etiam omnium
rerum inopia premeretur, Erasmo per
Eppendorfium significari fecit, quod ei-
dem colloquendi desiderio flagraret.
Existimabat Erasmus, quod officiosa hac
salutatione aliorum invidiam sibi accer-
seret, imo potius verebatur, ne Hutte-
nus, cum nullibi tuto confisteret, forte
in ejus ædibus domicilium figere quæ-
reret, hinc Eppendorfium rogavit, ut Hut-
tenum quantum posset humanissime indu-
ceret, ne Erasmum inviseret. Primo e-
quidem Huttenus hanc excusationem
æquo ferebat animo, nihilominus varia
Erasmi domum intrandi media tenta-
bat, semper tamen sinistro successu; quo-
circa hanc repulsam indignatus Mulhu-
sium sese recepit; ut vero injuriam ul-

I i 2 cise-

Sæcul. XVI. cisceretur, libellum maledico admodum
 A C. 1528. calamo conscriptum adversus Eras-
 sum edidit. Nec tamen deerant, qui
 Hutteni Sarcasmos refellerent; Eppen-
 dorfius tamen totus in eo erat, ut Hut-
 tenum vindicaret, non sine gravi Eras-
 mi indignatione, qui Nobilem hunc Vi-
 rum hucusque suos inter amicos nu-
 merabat, nec mente sua assequi
 poterat, quid tandem Eppendorfum
 ad tuendas Hutteni partes impulisset.
 Ea igitur agendi ratio Erasmo permo-
 lesta accedit, palamque hac de re que-
 stus est; verum ejus dolorem nonnulli
 augebant, cum etiam Eppendorfio nar-
 rarent, quod Erasmus adversus eum
 aceras ad Georgium Saxoniam Ducem
 literas dedisset. Quamvis quidem hu-
 jus accusationis veritas nullo constaret
 argumento, nihilominus Eppendorfius
 ira accensus Basileam venit, ut cum E-
 rasmo publice judicio contenderet. Ac-
 currunt utriusque partis amici, qui in-
 ter dissidentes pacem conciliare sata-
 gunt. Hos inter præcipui erant Rhe-
 nanus & Berusus, quibus utriusque par-
 tis querelas excipiendi, litemque so-
 piendi negotium dabatur. Erant illi in
 Erasmi ædibus, illucque Eppendorfius
 accedens, epistolam ab Erasmo ad Du-
 cem fuisse scriptam pertinacius conten-
 debat, quapropter postulabat. I. Ut
 Eras-

Erasmus ea, quæ scripserat, revocaret. **Sæcul. XVI.**
 II. Eppendorfio librum nuncuparet, in **A C. 1528.**
 quo læsum illius honorem repararet.
 III. Ad tuendam ejus innocentiam literas Saxoniae Duci perscriberet. IV.
 Denique Erasmus pro injuria, quam Eppendorfius sibi illatam reputabat, pauperibus multæ nomine trecentos aureos penderet, nimirum Basileensibus centum, Argentinensibus vero ducentos. Ad hæc Erasmus respondit, præfatam quidem epistolam nunquam a se fuisse scriptam, si tamen vel calamo vel opere Eppendorfium offendisset, paratum esse, ut eum datis literis placaret, atque etiam eidem librum inscriberet, ac denique missa ad Saxoniae Ducem epistola illius honorem defenderet; de cetero existimare se ajebat, quod longe consultius foret, ut de pecuniis, quas erogaret, nulla omnino mentio fiat, ne ejus adversarius spe lucri litem intetasse videatur. Annuit Eppendorfius primis duobus articulis, quos Erasmus adimplere sponderat, firmius vero insistebat petitæ pecuniarum summæ.

§. LVII.

Sententia contra Erasmus pro Eppendorfio lata.

Jam tertia dies effluxerat, qua servide
 ultro citroque disceptabatur, tandem

I i 3

vero